

Interview with Zippi Rosenne

Name: Zippi Rosenne

Maiden name: Federbusch

Code: 2009/1

Born: 1945

Gender: Female

Nationality: Jewish

School: BA in humanities

Profession: Archivist

Contact: 972-3-7457851

Length: 6.34

Date: ראשון, יוני 21, 2009

Transcription:

ציפי רוזן:

סבא שלי עקיבא לכוסטיג נולד ברוז'ניאטוב ואבא שלו (אם אני זוכרת נכון) שמו היה משה לוסטיג. הוא היה נשוי יותר מפעם אחת, אשתו הראשונה נפטרה. הקשרים הם למשפחת לרר ומשפחת רייפאייזן. חלק ממשפחה נדדו לצרפת, פריס. היה אחד בשם מקס רייפאייזן היה לו בית חרושת לשוקולד. אותו אני פגשתי ב-1966 פעם ראשונה ואחרונה. הסבא שלי עקיבא לוסטיג, עקיבא שירת במלחמת עולם הראשונה בצבא אוסטרי והיה חובש קרבי, איבד עין וקבל אות גבורה. כהוא הגיע לגרמניה ושם הוא הכיר את הסבתא שלי שהיא מטרנוב. כמה מאחים שלה היו רבנים, שמם היה פוטשמאכר מהבית. אבל הכרתי רק איזה בת דודה שלה אחד בצורה מאוד רפפת, הייתי ילדה מאוד קטנה. הם חיו בגרמניה, סבי נפטר ב-1935 ממחלה ואחר כך אמא שלי נסעה לבקר את הסבא ברוז'ניאטוב ב-1935. הוא נפטר במרץ, אז היא נסעה בחודש יותר מאוחר והוא ניסה לשכנע אותה להישאר שם. הוא רצה לשדך שם מישהו מיהודים שם. היא אמרה: "אם אני עוזבת את גרמניה" - כי בכל אופן היא גדלה בעיר גדולה, נולדה בהנובר ואחר כך גרה ברקלינגהאוזן, הייתה ב"בר כוכבה", הייתה ציונית. היא אומרת: "יש מקום אחד - פלסטינה" וזה מה שהיא באמת עשתה... וזה מזל, מפני שאם בזמן קבלה הצעתו - אבא שלי היה מתחתן עם מישהו אחר. ופשוט אף אחד לא נשאר... וזהו. וככה היא הגיעה לארץ בתחילת 1936 עם אמא שלה, עם אשרה של תיירים. אמא שלי הייתה אדומית שעיר, ג'ינג'ית אמתית, הייתה בחורה צעירה, ב-1935 הייתה רק 24. היא הלכה לקבל אשרה יציאה מגרמניה, היא בא לפקיד, הוא ישב עם שרוול כזה, צלב קרס, חבר במפלגה. הוא אומר לה: "פרויליין לוסטיג, לאן את נוסעת, מתי את חוזרת?" היא אומרת: "אין לי כוונה לחזור!" "למה? יהיה פה טוב!" היא אומרת: "אולי לך יהי טוב, לנו לא יהי כל כך טוב!" "למה?" "אני- יהודיה" "אבל לא רואים עליך".

זה סיפור שהיא ספרה הרבה פעמים. הם באמת הגיעו לארץ ודודה אחת כבר הייתה פה, היא הייתה באמת ציונית. ונשארו פה, אבי ושני אחים שלו ואמא שלהם עלו באותה תקופה והקימו בית דפוס. זה היה המקצוע שלו והמקצוע נשאר במשפחה. גם אחי וגם בנים שלו ממשיכים בעסק הזה.

ולדימיר ליון:

האם אפשר לשים את הרעיון הזה באתר באינטרנט שעכשיו בשלב הקמה סופי?

ציפי:

כן, אבל באיזה הקשר?

ולדימיר:

בהקשר רוז'ניאטוב, גליציה.

ציפי:

השם רוז'ניאטוב נזכר בספר שאני מאוד ממליצה עליו, זה נקרה "The 6 out of 6 million lost". של דני מנדלסון, הוא קבל מאיתנו תמונות בשביל הספר מ"בית התפוצות". אני בקשר עם הסופר, גם "בית התפוצות" בקשר איתו. הספר יצא ב-13-14 מהדורות בשפות שונות, המהדורה האחרונה יצא בפולנית באוקטובר השנה. הוא נסע ברחבי העולם בחיפוש אחרי אח של הסבא שלו שבא מבולחוב לארצות הברית. המשפחה היגרה אבל האח החליט לחזור לבולחוב, הוא אמר ששם הוא יכול להיות גביר! הוא התחתן והיו לו 4 בנות, כולם נספו. ודניאל מנדלסון, אחיו ואחות שלו יצאו לחפש, ללמוד את תולדות המשפחה. המשפחה עצמה - ברור שהם לא מצאו. ואז לקרת סוף הספר מסתבר שבולחוב היא בגליציה מזרחית (היום אוקראינה). הוא מזכיר שם שני שמות של אנשים שאני הכרתי מסיפורים של אמא שלי. זה ככה, יפה...

ולדימיר:

טוב, תודה.

ציפי:

על לא דבר.

English translation of transription:

Zippi Rossene:

and his father's name (if I [Rozhniatov](#) My grandfather's name was Akiva Lustig. He was born in remember that correctly) was Moshe Lustig. He was married twice, his first wife died. Our relatives are from the Lerer and Raifeisen families. A few members of our family went to France, to Paris. There was somebody, his name was Max Raifeisen, and he had a chocolate factory. I met him in 1966 for the first and last time.

My grandfather Akiva Lustig served in the Austrian army during WW I. He was a military paramedic; he lost his eye and received a ribbon for bravery. After the war he came to Germany and there he met my grandmother, she was from Tarnów. Several of her brothers were rabbis, their family name was Potashmacher. I knew only their cousin and our connections were very weak, I was very young.

They lived in Germany, my grandfather died in 1935 from some illness and after that my mother went to Rozhniatov to visit her grandfather in 1935. He [my grandfather] died in March and she came one month after that, he [my mother's grandfather] wanted to persuade her to stay there. He wanted to make a match for her to somebody from the local Jews of that place. She told him: "If I'll leave Germany..." In any case, she lived in a big city, she was born in Hanover and after that lived in Recklinghausen, she was in "Bar Kochva" - she was a Zionist. And she told him: "There is only one place for me - Palestine!" And that's what she really did. That was our good fortune, because if she received that proposal - my father was married to somebody else. And nobody survived... And that's how she came to Israel in the beginning of 1936 with her mother, they had tourist visas. My mother had red haiy, in 1935 she was young - only 24 years old. When she went to receive the exit visa from Germany, she came to a clerk with a short sleeve and a swastika, a member of the party. He asked her: "Ms. Lustig, what place are you going and when are you coming back?" She told that she had no intention to return. He asked: "Why? Here will be very good!" She answered: "May be for you, but not for us!" He was surprised: "Why?" "I am Jewish!" "But it's impossible to see that..." - he told.

My mother retold this story many times. They came to Israel and one aunt already lived here, she was really a Zionist.

They stayed here and in the same time my father and his brothers and his mother came too. They established a printing house. That was their profession and it remained our family business. My brother and his sons also continue this business.

Vladimir Levin: Is it possible to put this interview into the internet site that we are creating now?

Zippi: Yes, but what's the connection?

Vladimir: It will be in connection with Rozhniatov, Galicia.

Zippi: The name of Rozhniatov was mentioned in one book that I can recommend. The name of this . The author is Daniel Mendelson, he received the *The Lost: Seeking of 6 out of 6 million* book is

pictures for this book from the "Diaspora Museum." [...] This book was published 13-14 times in many different languages; the latest edition was in Polish. Daniel traveled all over the world; he was to the USA. The family [Bolechow](#) looking for the brother of his grandfather that came from immigrated to USA, but the brother returned back to Bolechow, he said that only in Bolechow can he (a respected man). He was married and had 4 daughters, they all were killed. Daniel *gvirbe* a Mendelson, his brother and sister wanted to learn the history of the family. They didn't find anybody from the family. In the end of this book I understood that Bolechow is situated in East Galicia (now Ukraine). He mentioned in this book two names of the individuals that were mentioned in the stories told by my mother. This is nice...

Vladimir: Good. Thank you!

Zippi: You very welcome!

Description:
see transcription

Interviewer: Vladimir Levin

[Stanislawow \(Ivano-Frankivsk\)](#) **Community:**

<http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/111669> **Source URL:**